วารสารธรรมเพื่อชีวิต
JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE
ISSN: 2822-048X
https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index

Original Research Article DOI: 10.14456/jdl.2025.57

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

Strategic Leadership of Administrators and Performance on Child Development Center's Standard Under the Municipality in Nonthaburi Province

สุนีย์กร พลพหล[1] และ นุชนรา รัตนศิระประภา[2]

Suneekorn Phonphahol[1]*, & Nuchnara Rattanasiraprapha[2]

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author:*

1. สุนีย์กร พลพหล*

Suneekorn Phonphahol*

ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร

Department of Educational Administration, Silpakorn University, Thailand

Email: suneekorn.p@gmail.com

2. รศ.ดร.นุชรา รัตนศิระประภา

Assoc.Prof.Dr.Nuchnara Rattanasiraprapha

ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร

Department of Educational Administration, Silpakorn University, Thailand

Email: nuchnara14@hotmail.com

คำสำคัญ

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร; การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Keywords:
Strategic Leadership of Administrators; Performance on Child Development Center's Standard

Article history:
Received: 19/06/2024

ABSTRACT

The purposes of this research were to determine 1) Strategic leadership of administrators of child development center's standard under the municipality in Nonthaburi province, and 3) the relationship between strategic leadership of administrators and performance on child development center's standard under the municipality in Nonthaburi province. The study sample comprised 59 child development centers under the municipality, with a total of 118 respondents, including center heads and teachers. The research employed a questionnaire as the primary instrument, measuring strategic leadership based on the framework of Michael A. Hitt, R. Duane Ireland, and Robert E. Hoskisson, and performance standards defined by the Office of the Education Council. Data analysis utilized descriptive and inferential statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

Key findings were as follows: The strategic leadership of administrators was rated at a high level overall and across individual dimensions. The dimensions were ranked, from highest to lowest mean, as follows: Determining Strategic Direction, Emphasizing Ethical Practices, Sustaining an Effective Organizational Culture, Establishing Balanced Organizational Controls, and Effectively Managing the Firm's Resource Portfolio. The performance of child development centers was rated at the highest level overall and across individual aspects. The aspects were ranked, from highest to lowest mean, as follows: Systematic Management, Promotion of Family and Community

Revised: 10/092024
Accepted: 25/12/2024
Available online: 17/01/2025

How to Cite:
Phonphahol, S. & Rattanasiraprapha, N. (2024). Strategic Leadership of Administrators and Performance on Child Development Center's Standard Under the Municipality in Nonthaburi Province. *Journal Dhamma for Life, 31*(1), 53-75.

Involvement, Management to Promote Health and Learning, Safety Environment Management, and Personnel Management. A statistically significant positive correlation (at the 0.01 level) was found between administrators' strategic leadership and the performance of child development centers. These findings underscore the critical role of strategic leadership in enhancing the performance of child development centers under municipal administration.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี 118 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิดของฮิทท์ ไอร์แลนด์ และฮอสคิสสัน ซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล และการบริหารทรัพยากรในองค์การ 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย และการบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

บทนำ

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ทิศทางของสังคมโลกในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ความร่วมมือด้านการศึกษาของประชาคมอาเซียน นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ไทยต้องจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) รวมถึงกำหนดเป้าหมายประเทศไทย 4.0 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ทันการณ์ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น จนถึงวัยผู้สูงอายุ เป้าหมายเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ ที่มีศักยภาพ ดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยการเรียนรู้ต้องเป็นไป เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะใหม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องเท่าทันโลกอนาคต การจะพัฒนาคนให้ตอบสนองเป้าหมายดังกล่าวได้คือ “การเริ่มอย่างถูกต้องตั้งแต่เด็กเล็ก” (Put Children to the Right Start) การให้ความสำคัญตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังสำคัญของชาติ ปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสมองมีการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างรวดเร็วที่สุด หากเด็กได้รับการดูแลและการจัดการเรียนรู้ที่ดีถูกต้องตามหลักพัฒนาการและหลักวิชาการ

การสามารถตอบโจทย์พัฒนาการในวัยเด็กได้อย่างสมบูรณ์เพราะถ้าหากยังคงปล่อยปัญหาทิ้งไว้เด็กที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละสถานที่จะมีพัฒนาการที่ไม่เหมือนกัน และยังคงเป็นปัญหาสำหรับการต่อยอดการเรียนรู้ในช่วงชั้นต่อ ๆ ไปได้ การกำหนดทิศทางและกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์การในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้องค์การอยู่รอดมีความก้าวหน้าและได้มาตรฐาน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จึงมีบทบาทสำคัญในการนำองค์การภายใต้ความเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินงานในปัจจุบัน และทิศทางการขับเคลื่อนองค์การในอนาคต สำหรับในองค์การภาครัฐได้มีการสนับสนุนให้ประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในทุกระดับผ่านกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ในองค์การ โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การและภายในองค์การ นำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ระดับองค์การ จากนั้นสร้างกลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และท้ายที่สุดคือขั้นตอนของการประเมินกลยุทธ์และให้ผลสะท้อนกลับ เพื่อให้การบริหารองค์การเป็นไปอย่างมีระบบการทำงานที่ชัดเจนตามวิสัยทัศน์ และสามารถขับเคลื่อนองค์การสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ และการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดตามความคาดหวังและตามบริบทของแต่ละองค์การ

ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ข้อมูลจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกพบว่า 1) ผู้บริหารควรมีการกำหนดกลยุทธ์ แผนการดำเนินโครงการให้ชัดเจน 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดเล็กมีจำนวนครูหรือผู้ดูแลไม่เพียงพอ ครูไม่ได้จบสาขาปฐมวัยโดยตรงและไม่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กระดับปฐมวัยและประถมศึกษายังขาดประสิทธิภาพ พัฒนาการของเด็กไม่เป็นตาม

มาตรฐาน 3) สถานที่บางจุดในโรงเรียนยังขาดความปลอดภัยระบบการดูแลความความสะอาดและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อาคารเรียนไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากขาดงบประมาณในการสร้าง 4) พ่อ แม่ผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เน้นพัฒนาการครบทุกด้าน ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าต้องการเน้นให้เด็กปฐมวัย อ่านออกเขียนได้ ซึ่งเด็กในวัยนี้เหมาะกับการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อและจินตนาการ มากกว่าการอ่านออกเขียนได้ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงานอยู่ในกองการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นการบริหารองค์การเชิงระบบ ซึ่งลูเนินเบิร์กและออร์นสไตล์ (Lunenburg and Ornstein) มีแนวคิดว่าลักษณะขององค์การเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กัน โดยจะขาดส่วนหนึ่งไปมิได้ และจะทำงานร่วมกันเป็นวงจร หากส่วนใดมีปัญหาจะส่งผลกระทบกับส่วนอื่นไปด้วย โดยธรรมชาติของระบบจะต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ระบบคงอยู่ได้ นอกจากนี้ระบบยังมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (Environment) ทั้งภายนอกและภายในขององค์การ และสร้างผลผลิตกลับคืนมาในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น มีปัจจัยนำเข้า (Inputs) คือ บุคลากร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ผู้บริหาร) นโยบาย งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการ (Transformation Process) ขององค์กร ซึ่งได้แก่ กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้ผลผลิต (Outputs) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานของครู เป็นต้น (**Fred C. et al, 2012: 21**)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีนักวิชาการหลายท่านที่นำเสนอแนวคิด ไว้ดังนี้ ดูบริน (Dubrin) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (High-level Cognitive Activity) 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนด กลยุทธ์ (Gathering Multiple Inputs to Formulate Strategy) 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (Anticipating and Creating a Future) 4) วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (Revolutionary Thinking) 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Creating a Vision) (Andrew, 2022: 335) เอเดร์ (Adair) ได้กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์มีบทบาทสองด้านที่เป็นบทบาทคู่ขนานกัน คือ 1) บทบาทในฐานะเป็นผู้วางแผนออกแบบหรือกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ให้แก่องค์กร 2) บทบาทในฐานะที่นำเอากลยุทธ์ การปฏิบัติยุคล์ (Yukl) (**John Adair, 2002: 120**) ได้นำเสนอแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวและการจัดลำดับความสำคัญ (Determine long-

term Objectives and Priorities) 2) การประเมินจุดอ่อนจุดแข็งในปัจจุบัน (Assess Current Strengths and Weaknesses) 3) การกำหนดสมรรถนะหลัก (Identify core competencies) 4) การประเมิน ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์ (Evaluate the need for a major change in strategy) 5) การระบุกลยุทธ์ที่มีอนาคตไกล (Identify promising strategies) 6) การประเมินผลของกลยุทธ์ที่คาดว่าจะได้รับ (Evaluate the likely outcomes of strategy) 7) การให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการเลือกกลยุทธ์ (Involve other executives in selecting a strategy) (**Gary Yukl, 2013, 378)** ในส่วนของผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิดของฮิทท์ ไอร์แลนด์ และ ฮอสติสสัน (Hitt, Ireland and Hoskisson, 1990) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลไว้ 5 ประการ คือ 1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Determining strategic direction) 2) การบริหารทรัพยากรในองค์การ (Effectively managing the firm's resource portfolio) 3) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (Sustaining an effective organizational culture) 4) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (Emphasizing Ethical practice) 5) การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (establishing balanced organizational controls) (Hitt, M. A., et al, 1990: 29-47)

สำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้มีหน่วยงานที่กำหนดแนวทางไว้ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้เสนอไว้ดังนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการ 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการส่งเสริมสนับสนุน และ 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย **(**กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย**, 2559: 1-106)** นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาของเด็กปฐมวัยดังนี้ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการะบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย 3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและมีการพักผ่อนเพียงพอ 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิตและสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข และ 5) สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**, 2562**) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา ในมาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

2) การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด 3) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย 4) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 7-14) ซึ่งกำหนดดังแผนภูมิที่ 1

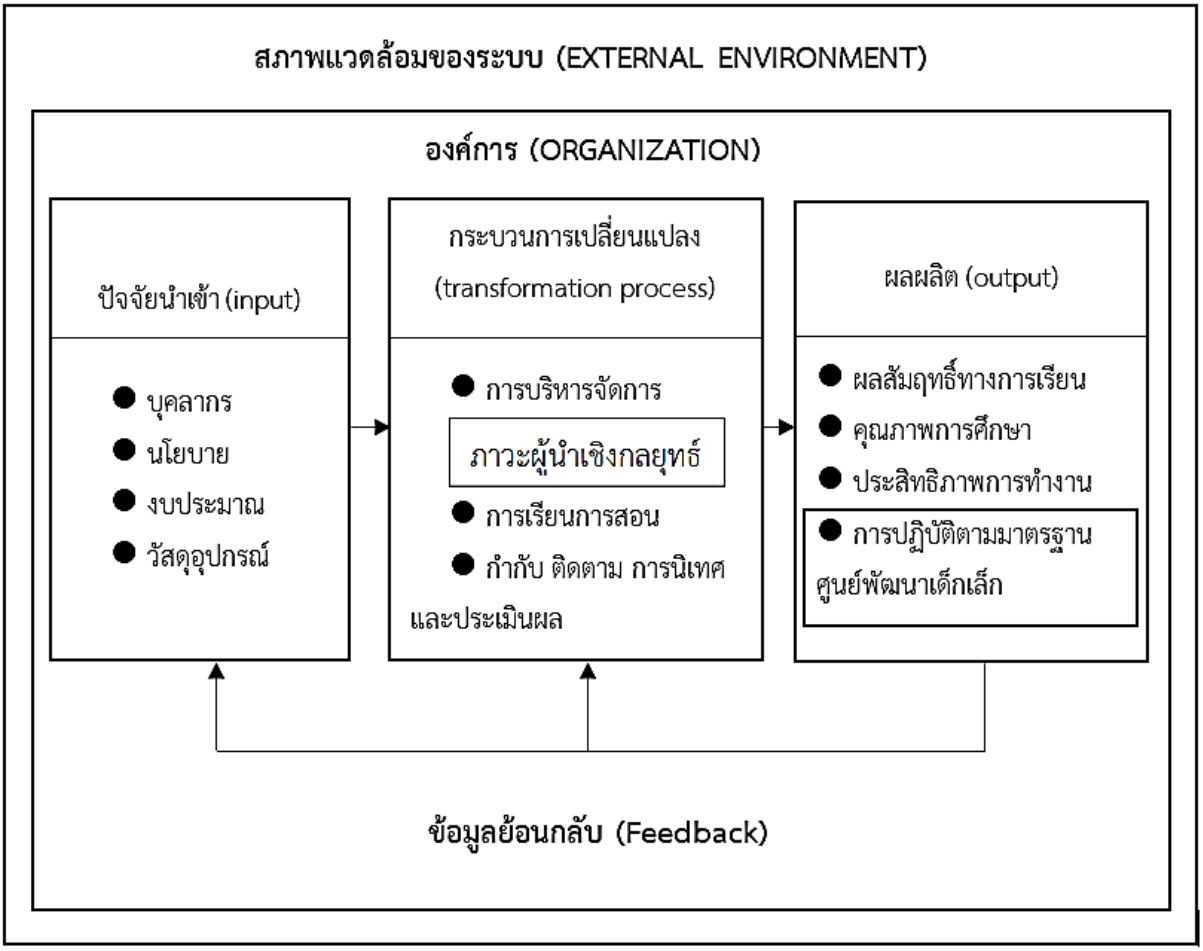

แผนภาพที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg & Allan C. Ornstein (2012: 21)

: Michael A. et al, (2017: 396-405)

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2567: 7-14)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อทราบการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 1) แผนแบบการวิจัย 2) ประชากร 3) กลุ่มตัวอย่าง 4) ผู้ให้ข้อมูล 5) ตัวแปรที่ศึกษา 6) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 7) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ 8) การเก็บรวบรวมข้อมูล 9) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 10) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนการศึกษาสภาพปัญหา ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ บทความ ทฤษฎี ข้อมูล วารสาร เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัย วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาจัดทำโครงร่างงานวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอโครงร่างงานวิจัยต่อภาควิชาการบริหาร การศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยพัฒนาเครื่องมือตามขอบเขตของการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูล ทดลอง ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีการหาความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างที่กำหนด แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาสรุป เขียนร่างรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 69 ศูนย์ จำแนกเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนคร จำนวน 23 ศูนย์ เทศบาลเมือง จำนวน 21 ศูนย์ เทศบาลตำบล จำนวน 25 ศูนย์

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 59 ศูนย์ ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Proportional stratified random sampling) โดยจำแนกตามประเภทของเทศบาล

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กละ 2 คน ประกอบด้วย 1) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 คน และ 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 118 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประเภทของเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล ในจังหวัดนนทบุรี	ประชากร (ศูนย์)	กลุ่มตัวอย่าง (ศูนย์)	ผู้ให้ข้อมูล (คน)		รวม
			หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (คน)	ครู (คน)	
เทศบาลนคร	23	20	20	20	40
เทศบาลเมือง	21	18	18	18	36
เทศบาลตำบล	25	21	21	21	42
รวม	**69**	**59**	**59**	**59**	**118**

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพสวนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิดของฮิทท์ ไอร์แลนด์ และฮอสคิสสัน (Hitt, Ireland and Hoskisson) รายละเอียดดังนี้ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Determining strategic direction : X_1) การบริหารทรัพยากรในองค์การ (affectively managing the firm's resource portfolio : X_2) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (sustaining an effective organizational culture : X_3) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (emphasizing ethical practices : X_4) การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (establishing balanced organizational controls : X_5)

3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ แนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รายละเอียดดังนี้ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y_1) การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด (Y_2) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y_3) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ (Y_4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Y_5)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกไว้ให้เลือกตอบ (forced choice)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ตามแนวคิดของฮิทท์ ไอร์แลนด์ และฮอสคิสสัน (Hitt, Ireland and Hoskisson)

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยผู้วิจัยนำมาจากมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิคเคิร์ท (Likert's five rating scale) (Rensis, 1961: 74) มีความหมายและค่าน้ำหนักดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ มากที่สุด ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ

ผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ มาก ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ ปานกลาง ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ น้อย ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับ น้อยที่สุด ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารและการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลจังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 ศูนย์ ผู้ให้ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กละ 2 คน ประกอบด้วย 1) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น 0.975

5. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบและถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี จากภาควิชาการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือไปยัง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ในการดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามกระบวนการวิจัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เชื่อถือได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีคุณภาพและไม่มีข้อมูลที่ขาดหายหรือตอบไม่ครบถ้วน จัดระเบียบข้อมูลและรวบรวมคะแนนจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจะถูกนำมารวบรวมและจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการนำไปวิเคราะห์ ลงรหัสข้อมูลและคำนวณค่าสถิติ ข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำไปลงรหัส (Coding) และป้อนเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เช่น SPSS หรือโปรแกรมที่เหมาะสม เพื่อทำการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product-Moment Correlation Coefficient) ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการบรรยาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะถูกนำเสนอในรูปแบบตาราง เพื่อให้เห็นข้อมูลอย่างชัดเจน พร้อมทั้งบรรยายและอธิบายผลที่ได้อย่างละเอียด เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาได้ง่ายขึ้น กระบวนการดังกล่าวช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันที่คำนวณได้จะช่วยระบุระดับความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และช่วยตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างชัดเจน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (Percentage : %)

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี สถิติที่ใช้คือ มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ

เบสท์ (Best) ดังนี้ ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร/การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร/การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร/การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร/การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับน้อย ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร/การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient : Rxy) มีรายละเอียด ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 – 0.29 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 – 0.69 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 – 1.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน โดยหาความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

ข้อที่	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1	เพศ		
	ชาย	5	4.24
	หญิง	113	95.76
รวม		118	100.00
2	อายุ		

ข้อที่	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
	21-30 ปี	4	3.39
	31-40 ปี	25	21.19
	41-50 ปี	54	45.76
	51-60 ปี	35	29.66
รวม		118	100.00
3	ระดับการศึกษาสูงสุด		
	ปริญญาตรี	82	69.49
	ปริญญาโท	30	25.42
	ปริญญาเอก	6	5.09
รวม		118	100.00
4	ตำแหน่งปัจจุบัน		
	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	59	50.00
	ครู	59	50.00
รวม		118	100.00
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	1 - 5 ปี	23	19.49
	6 - 10 ปี	23	19.49
	11 - 25 ปี	40	33.90
	16 - 20 ปี	15	12.71
	21 - 25 ปี	10	8.48
	26 - 30 ปี	3	2.54
	มากกว่า 30 ปี	4	3.39
รวม		118	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า จากจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 118 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 95.76 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 45.76 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.66 รองลงมา คือมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19 น้อยที่สุด คือ มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 69.49 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.09 ตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้า

ศูนย์พัฒนาเด็ก และครู จำนวนเท่ากัน กลุ่มละ 59 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 1 - 5 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 และมีประสบการณ์ 6 - 10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 16 - 20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.71 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 21 - 25 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.48 รองลงมาคือมีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 น้อยที่สุดคือ มีประสบการณ์ 26 - 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) จากกลุ่มตัวอย่าง 59 ศูนย์ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ผลการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ถึง ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม (X_{tot})

(n=59)

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี (X_{tot})	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1)	4.41	0.45	มาก
2	การบริหารทรัพยากรในองค์การ (X_2)	4.37	0.52	มาก
3	การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (X_3)	4.40	0.51	มาก
4	การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_4)	4.41	0.52	มาก
5	การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (X_5)	4.37	0.48	มาก
รวม (X_{tot})		**4.40**	**0.44**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.45) มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.52) สนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล ($\bar{x}$ = 4.40, SD =

0.51) การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล ($\bar{x}$ = 4.37, S.D. = 0.48) การบริหารทรัพยากรในองค์การ ($\bar{x}$ = 4.37, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.45 - 0.52 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นคล้อยตามกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard definition: S.D.) จากกลุ่มตัวอย่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 59 ศูนย์ รวม 118 คน แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{x}$) ที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (**John W. Best,** 1970: 190) ดังนี้

ตารางที่ 41 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 59)

ด้านที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y_1)	4.68	0.45	มากที่สุด
2	การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด (Y_2)	4.50	0.57	มากที่สุด
3	การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y_3)	4.57	0.42	มากที่สุด
4	การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ (Y_4)	4.61	0.42	มากที่สุด
5	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Y_5)	4.65	0.43	มากที่สุด
รวม		**4.60**	**0.39**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.60, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}$ = 4.68, S.D. = 0.45) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ($\bar{x}$ = 4.65, S.D. = 0.43) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.42) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ($\bar{x}$ = 4.57, S.D. = 0.42) การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด ($\bar{x}$ = 4.50, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.42 – 0.57 แสดงว่าการกระจายของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นคล้อยตามกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R_{XY}) ของเพียร์สัน (Pearson's Product-moment Correlation Coefficient) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร / การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y_1)	การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด (Y_2)	การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y_3)	การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ (Y_4)	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Y_5)	**รวม (Y_{tot})**
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1)	.675**	.666**	447**	.616**	.520**	**.662****
การบริหารทรัพยากรในองค์การ (X_2)	.596**	.621**	.436**	.611**	.572**	**.646****
การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (X_3)	.562**	.559**	.417**	.614**	.560**	**.619****

การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_4)	.677**	.652**	.531**	.619**	.525**	**.690****
การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (X_5)	.605**	.632**	.531**	.629**	.548**	**.682****
รวม (X_{tot})	**.715****	**.717****	**.542****	**.709****	**.624****	**.757****

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (r_{XY}=0.757) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรายด้าน (Y_1-Y_5) พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับสูงจำนวน 3 ด้านโดยเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด (Y_2) (r_{xy} = .717) การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y_1) (r_{xy} = .715) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ (Y_4) (r_{xy} = .709) และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Y_5) (r_{XY} = .624) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y_3) (r_{XY} = .542)

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารรายด้าน (X_1-X_5) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม (Y_{tot}) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_4) (r_{xy} = .690) ด้านการจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (X_5) (r_{xy} = .682) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1) (r_{xy} = .662)การบริหารทรัพยากรในองค์การ (X_2) (r_{xy} = .646) สนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (X_3) (r_{xy} = .619) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารรายด้าน (X_1-X_5) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรายด้าน (Y_1-Y_5) พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X_4) กับด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y_1) (r_{xy} = .677) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (X3) กับด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y3) (rxy = .417) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ระบุว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ ความสามารถในการกำหนดทิศกลยุทธ์ในการดำเนินงาน มีทักษะ สมรรถนะ คุณลักษณะตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถกำหนดโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจนมีการสนับสนุน สร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้บุคลากรมีความรักและผูกพัน มีความสุขในการทำงาน ใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดบนพื้นฐานของการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองในหลักสูตรต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนันท์ทร เอี่ยมแทน ซึ่งได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับบรรยากาศโรงเรียน สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพร พัฒนะมาศ ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จอห์นสัน และโชลส์ (Johnson and Scholes, 2003: 142-156) ได้ศึกษาผู้นำเชิงกลยุทธ์พบว่าเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นผู้ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยข้อมูลในการออกแบบองค์การผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์และการวางแผนกลยุทธ์

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรีมีการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งมีการบริหารจัดการหลักสูตร ข้อมูลสารสนเทศ บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็กอย่างเป็นระบบ มีระบบการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อม ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ มุ่งเน้นความปลอดภัย มีการป้องกันภัยจากบุคคล ทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังการเจริญเติบโตตามพัฒนาการของเด็ก มีการจัดพื้นที่/

มุมประสบการณ์ และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน อีกทั้งมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน สอดคล้องกับ เพ็ญชลิตา ขำสุนทร (2564) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล ในจังหวัดราชบุรี พบว่าการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล ในจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการบริหารจัดการบุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็กอย่างเป็นระบบ มีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ปลอดภัย และมีการจัดการเพื่อส่งเสริมในเรื่องของสุขภาพเด็ก ปฐมวัยและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาตามวัยที่ดีและเหมาะสม อีกทั้งสอดคล้องกับ ทัศนีย์ มณเฑียร (2564) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่าการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของครู ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อุไรวรรณ ศรีสุข (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานีพบว่า ระดับปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และงานวิจัยของ วิดาพร สุขแสงนิล (2563) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์ในระดับมาก (rxy=0.757) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเนื่องจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดกลยุทธ์ เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกมากำหนดแผนกลยุทธ์ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และเข้าใจง่าย โดยการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ในระยะสั้นและระยะยาว มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ สามารถบริหารทรัพยากรในองค์การได้อย่างคุ้มค่า ในเรื่องของการจัดการด้านงบประมาณ บุคลากร การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และบูรณาการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในการบริหารงานนั้นมุ่งเน้นการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่น่าไว้วางใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา เหมาะสมเต็มศักยภาพตามวัย เป็นคนดี มีคุณธรรม มีสติปัญญา และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีคุณภาพ และเป็นการ

เตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับ เพ็ญชลิตา ขำสุนทร (2564) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ อารยา ตาพล (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้สอดคล้องกับ จุรีรัตน์ ม่วงนา (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก (rxy=.700) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปผลได้ ดังนี้ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X1) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\overline{X}$= 4.41, S.D. = 0.52) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล ($\overline{X}$= 4.40, S.D. = 0.51) การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล ($\overline{X}$= 4.37, S.D. = 0.48) การบริหารทรัพยากรในองค์การ ($\overline{X}$= 4.37, S.D. = 0.52) ตามลำดับ การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (Y5) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ (Y4) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y3) การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด (Y2) ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นลำดับแรก ได้แก่ ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X4) กับด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ (Y1) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่

ด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (X3) กับด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย (Y3) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรในองค์การ ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น ควรพัฒนากระบวนการทำงานให้ได้มาตรฐาน และบรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนการจัดการด้านงบประมาณ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการส่งเสริม สนับสนุน

1.2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด ค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการบุคลากร ซึ่งต้องมีการวางแผนอัตรากำลังให้เหมาะสมการงานมากน้อยเพียงใด มอบหมายงานและความรับผิดชอบต่า งๆ อย่างชัดเจน

1.3 จากผลการวิจัยที่ว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือลักษณะที่คล้อยตามกัน แสดงให้ เห็นว่าหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาก การปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะมีมากไปด้วย ผู้บริหารจึงควรกำหนดกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพมาตรฐาน มีการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ ได้รับความไว้วางใจ จากผู้ปกครองและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งถัดไป

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้ง ต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”

2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”

2.3 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี”

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

จุรีรัตน์ ม่วงนา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วารสารบัณฑิตศาส์น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 20(1), 98.

ทัศนีย์ มณเฑียร. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วารสารสิรินธรปริทรรศน์, 22(1), 280.

เพ็ญชลิตา ขำสุนทร. (2564). คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิดาพร สุขแสงนิล. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่สงผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสามพรานและอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(2), 300-301.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

อารยา ตาพล, & โกวัฒน์ เทศบุตร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดยโสธร. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา, 13(2), 158-170.

อุไรวรรณ ศรีสุข. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(1), 12-27.

Adair, J. (2002). Effective Strategic Leadership: An Essential Path to Success Guided by the World's Greatest Leaders. London: Macmillan.

Dubrin, A. J. (2022). Leadership: Research Findings, Practice, and Skills (10th ed.). Massachusetts: Cengage Learning.

Hitt, M. A., Ireland, R. D., & Hoskisson, R. E. (2017). Strategic Management: Competitiveness & Globalization: Concepts and Cases. Massachusetts: Cengage Learning.

Johnson, G., & Scholes, K. (2003). Understanding Strategy Development. In Strategic Leadership and Educational Improvement (pp. 142-156).

Likert, R. (1961). New Pattern of Management. New York: McGraw-Hill.

Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2012). Educational Administration: Concepts and Practices (6th ed.). CA: Wadsworth Cengage Learning.

Yukl, G. (2013). Leadership in Organizations (8th ed.). New York: Pearson Education.

Yukl, G., Mahsud, R., Hassan, S., & Prussia, G. E. (2013). An Improved Measure of Ethical Leadership. Journal of Leadership & Organizational Studies, 20(1), 38-48.